

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FEDERATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Анархизмът в Гърция

2

В края на миналия и началото на нашия век в Гърция действат предимно малки, но интересни анархистки групи.

Тъжен помен за Че Гевара

5

Един анархист и един троцкист поднасят своите съболезнования на посолството на младата болшевишка държава.

Кой сте вие, кап. Путин

6

Путин не е Сталин, не е Хитлер, той е просто вестителят на модерния „мек“ бюрократичен авторитаризъм на XXI век.

„Независимото“ Косово

8

Ако като анархисти приемем „независимостта“ на Косово за чиста монета, значи сме най-големите наивници.

Философията на Лев Толстой

10

„Преходът от животинското състояние към човешкото е възможен само с премахването на държавата.“

Възмездие трябва

Най-масово рекламираният продукт в България е безсмислието на съпротивата. Влияят и излишен „вот на недоверие“ беше просто поредният рекламен клип от масираната кампания, която се води вече много десетилетия и която цели превръщането на народа от ковач на собствената съдба в пасивен инструмент за сковаване на собствения му занган.

Никои не е виновен, а напротив – баш бандитите са за похвала, ако си признаят, а биват награждавани и ако топнат други свои кон-

курент-бандити пред най-големия разбойник – държавата. Човешкият живот се търгува от 5000 лева – ако бъде смазан от калпаво построена козирка на банка – до 200 000 лева – ако бъде смазан от танка на кюркютук пияна спортна звезда.

Хора умират в счупени линейки на сто метра от болницата, защото няма пари да се подменят бракмите в болниците, а валутният резерв на страната междувременно стигнал рекордните 23,3 милиарда лева. Българският ганькоплатец налива половин милиард лева всеки

месец да плаща дълговете, осигурили охолството на Живков и богдата му смяна.

Финансовият министър, вместо да бъде позорно изритан за пълния колапс на всички „бюджетни дейности“, които имат пари само за заплатите на 150-те хиляди чиновници и нищо друго, получава награда. Нали все пак е „намерил“ (сигурно с хамалуване на Сточна гара) за най-важните две пера – „вереските“ на чуждите кредитори и новите мерцове на министрите и други жизнено важни чиновници. Гробищата продължават да бъдат най-

бързо развиващата се инфраструктура, стигаме чело място в света по смъртност от сърдечно-съдови заболявания. Пред нас по брой инфаркти е само Украйна, но това е обяснимо – те наскоро си получиха сметката за газа от Кремъл.

Платените парцали и блудолизията продължават да набиват, че така е било и така ще бъде, ти си роб, не ти се полага да бъдеш свободен, сбъркан ти е генът, чипът, датата и мястото на раждане и няма възмездие нито за политическите лъжи, кражби и убийства,

нито за поглостта, оскотила две поколения, нито за днешните и бъдещи грабежи. Вината и невинността са относителни и се мерят в пари, а ти живееш много на изток от рай.

Това е лъжа. И лъжата, повторена сто пъти по един милион телевизора, не става истина. Нито истината става по-малко вярна, ако е казана и от един човек само. Само малко по-бавна. А истината е, че излишна и вредна е само властта и държавата и пътят към свободата задължително минава през възмездието. •

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ:

Невинност и възмездие

На 20 февруари 2008 г. в т. нар. Народно събрание са се провели ожесточени дебати по повод внесена от депутат от „царската партия“ добавка към Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица (и свързаните с него обезщетения на претърпялите/неизтърпялите репресии). Вносителят е поискал да се признаят за репресия и убийства без съдили наложена присъда, извършени в периода 9-12 септември 1944 г., срещу което са се противопоставили депутатите от т. нар. социалистическа партия. Общо и най-кратко тезите на опозицията и на т. нар. БСП са били изразени чрез двете понятия в заглавието на статията.

От опозицията, която се е обявила за поправката, са

се аргументирали с „невинността на избитите и нелицитимността на убийствата“ (в смисъл на липса на юридическо оформление на екзекуциите през въпросните три дни) и са посочили примери с избити журналисти като Райко Алексиев, гл. редактор на хумористичния в-к „Щурец“, Данаил Крапчев, гл. редактор на в-к „Зора“, учители, достойни граждани от Банско, полицаи и др. Иванкостовият генерал и подгорживков прокурор Атанас Атанасов е отбелязал, че „жертвите отпреди 1944 г. са били компенсирани през 50-те години от комунистическия режим“, а съпартиецът му г-р Михайлов се е скандализирал от факта, че т. нар. социалисти „се опитват да изкарат виновни и престъпници хора, на които е отнет животът, но не желаят да обявят убийствата им за репресия“. Контрааргументите на „левицата“ са били, че през тези три дни „са намерили смъртта си

брутални убийци и извършители на нечовешки актове на насилие“. Неини депутати са заявили, че през това време е получил възмездие убиецът на Ал. Стамболийски капитан Харлаков и неговият колега кап. Йорданов – убиец на шестте деца от Ястребино, както и раздавалите и получавали награди за отрязани партизански глави. В тяхна помощ в диспута е взел участие и председателят на НС Г. Пирински.

Той е подкрепил позицията на своята партия така: „В страни от ЕС след оттеглянето на фашистките войски също е имало перуод от 2-3 дни на възмездие без присъди“ и дал за пример разстрелите на колаборационистите във Франция или убийството на италианския диктатор Бенито Мусолини, премълчавайки благодарно това на любовницата му Клара Петачи, обесена с главата надолу, заедно

» » продължава на страница 3

В ИВИЦАТА ГАЗПРОМ

Путинчетата в Кремъл и САЩ

Снимка RFI

Големи болшевишки рокади – задниците на Путин и Кастро вече не търкат престола, Буш също си тупа възглавничката (ако някой се съмнява в болшевизацията на САЩ, да четете последната книга на Чомски (стр. 12).

Лайтмотивът на изборите в Русия обаче беше, че били скучни и всичко било предрешено. Един от най-интересните критици на руския режим в последно време Борис Кагарлицки писа в Eurasian Home на 22 октомври: „Руснаците смятат, че за разлика от американците те имат дълбока историче-

ски корени и богат духовен живот. Затова ние не задаваме прагматични въпроси, не се опитваме да разберем какво ще ни се случи утре и къде ще ни се отведе провежданата политика. Руснаците сме фаталисти и това обяснява всичко: с целия фатализъм на една древна цивилизация ние приемаме, че от нас зависи малко.

Вероятно нашият песимизъм е по-мъдра позиция от техния [на американците] оптимизъм. Паметта на поколенията руснаци ни учи, че

» » продължава на страница 7

Анархизмът в Гърция

» » продължава от миналия брой

Въстанието през 1991 година е най-голямото студентско и ученическо радикално движение до този момент в Гърция. Около 1500 училца и университета са окупирани, в демонстрациите участват стотици хиляди ученици и студенти.

Убийството на крайнолевия учител Никос Тебонерас от членове на управляващата дясна партия „Нова демокрация“ (управляваща и сега) води до истински бунтове и неподчинение във всички големи градове. Една от най-силните прояви на бунта е в Патра, където Тебонерас е убит. След яростна демонстрация от 25 000 участници следва подпалването на полицейското управление и кметството. Същия ден 4 души са застреляни в Атина, което предизвиква нова огромна демонстрация. Гражданското неподчинение спира единствено когато министърът на образованието подава оставка.

Анархисткото движение от 1990-те години изживява своята пълна катастрофа по време на анархистката окупация на Атинската

политехника през 1995 г. Около 3000 души окупират Политехниката, когато полицията влиза и арестува всичките 501 анархисти, останали там. Университетът е почти напълно разрушен по време на анархистката окупация. Ролята на медиите по това време е катализираща и предразполага полицията да арестува и бие „тези хулигани, известните и неизвестни бандити“ – обичайното наименование за анархистите, използвано от медиите. Вместо обаче да подсилят анархисткото движение, както преди, репресиите и потисничеството го отслабват и раздробяват.

Преди да се спрем на днешното състояние на гръцкото анархистко движение, трябва да довършим историята на малките, предимно анархокомунистически групи от предишните години.

От март 1989 до декември 1990, един другар с инициали С. К., който преди това участва в „Анархокомунистическата група от Нова Смирна“, вестниците и списанията „Анархос“ и „Диверсия“, издава четири броя на бюлетин, наречен

„Отклонение в анархокомунистическата перспектива“. През април 1991 същият другар, заедно с трима други бивши челнова на „Групата на анархокомунистите от Нова Смирна (квартал на Атина – бел. ред.)“, формират нова група, наречена „Група на анархокомунистите-комуналисти от Нова Смирна“, и започват издаването на бюлетин „За анархокомунистическа комуналистка социална хармония“. По-късно ги наричат просто „Социална хармония“. През август този другар се отделя от групата, която почти по същото време се разпада, но днес С. К. все още издава бюлетина „Социална хармония“, достигнал вече 26 броя. Същият другар превежда и издава редица отделни брошури със статии на Кропоткин, Бакунин, Бернери, Магон и други (16 брошури до този момент) в поредица със заглавие „Съдбовни сблъсъци“. Малко преди издаването на „Социална хармония“, списание, озаглавено „Деца на крайните квартали“, е издадено от двама другари, които преди това са имали тесни връзки с двете анархокомунистически групи от

Нова Смирна. Издаването на списанието все още продължава (вече над 10 броя) като идейна смесица между анархокомунизъм и комунизъм на съветите. Те публикуват и някои други документи, участват в известен брой социални протести и поддържат контакти с групи и издания от други страни. Успоредно с тези издания, през 1990-те се появява левичарски комунистически кръг под името „Неконтролирани пролетарски елементи“. Те издават списанието „Незаконен“ и отскоро списанието „Комунизъм“. През 2002 година издателите на „Социална хармония“, „Деца на крайните квартали“ и редакторите на университетското студентско списание „Скрити, но силни тенденции“ от Брайтън, Великобритания (един от които е родом от Гърция) и някои други основават издателство, наречено „Червена нишка“, което публикува книгата на Жан Баро „Залез и възраждане на комунистическото движение“ под името „Анархокомунизъм. Бъдещата неуязвимост в настоящето“, което всъщност представлява компилация с анархо-

комунистически статии от Кропоткин, Клийвър и други. Третата такава книга е за германския колектив „Колинко“.

Към края на 90-те и началото на нашия век съществуват още няколко малки, но интересни колектива в Гърция, които изповядват анархокомунистически идеи, комунизъм на съветите и подобни възгледи. Такива са:

- Безвластническа инициатива на Пирея. Тази група е всъщност един другар, който използва своята богата колекция от предимно анархокомунистически документи, за да ги превежда на гръцки, но в последните години не се е появявало нищо от него.

- Списанието „Евтопия“ (в смисъла на постижимото съвършенство, постижимата „утопия“), което е по-скоро ориентирано към комунистическите материали и се намира в Атина.

- Групите „Провокатори на спокойния сън“ и „Вътрешен враг“ от Солун, които се обединяват в началото на 2004 в група „Тристеро“ (създадена от студенти, вече не съществува – бел. прев.) •

(следва)

В ДЕЙСТВИЕ

Гръцки огън за лихварите

Гръцки анархисти подпалиха с коктейли „Молотов“ през нощта срещу 21 февруари офисите на осем банки и една застрахователна компания. Засегнати са и няколко коли на съдебната власт, както и офисът на бившия правосъден министър Анастасис Папалигурас.

Палежите са координирани и са извършени в продължение на 10-12 минути около 2 часа след полунощ. Анархистите са атакували офисите на Протон банк, Ситибанк, Милениум банк, Юробанк, Националната банка на Кипър и Националната банка на Гърция.

Такива дейности не са изключени за Атина и Солун. В последните месеци те зачестиха, заради „реформите“ на дясното правител-

ство на „Нова демокрация“ в социалната сфера.

Отговорността за конкретната акция поема групата „Съзаклятие на огнените клетки Солун-Атина“, която точно преди един месец, на 21 януари, запали няколко банкови клона, изложба на луксозни коли, представителство на Порше и сервизна кола на държавната електрическа компания РРС.

В комюникето на „Огнените клетки“ от 21 януари четем: „Избрахме да поразим банковите клонове, защото те представляват символи и оръдия за експлоатация на икономическата империя. Наред с това, банките днес са корпорациите, които залягат потребителите с кредитни блянове, с които доброволно да прикрият своята мизерия и икономическо закрепостяване.“

Поразихме компанията РРС в отговор на десетките убийства на работници на работните места каторги поради липса на мерки за охрана на труда и смъртоносните заболявания (например ракови), които се разпространяват около нейните електроцентрали.

Запалихме автокъщите за луксозни коли, които представляват престижни символи на властта за фетиши-

зираното стоково безумие, обхванало метрополиса. Презираме мокрите сънища на мирния гражданин за бърза кола в замяна на бавното самоубийство на съвременния начин на живот.

Революционният характер на опожаряването на финансово-капиталистически цели не е само във физическото унищожение, а и в незаконността на самото действие. В самото решение за нападение.

В тази бойна обстановка ние даваме и жертви. Затова посвещаваме снощните нападения в Солун и Атина на затворения анархист В. Боацис, обвинен в опожаряване на три цели, както и на тримата другари бегълци, обвинени по същото дело, които избраха гордото бягство пред предаването в лапите на властта.

Няма да забравим никои затворен другар. Скоро ще се върнем...“

В същия пламенен стил, групата защити и последната си акция от 21 февруари:

„Икономическата диктатура се налага всекидневно – било на веригите на танковете на мародерите (Сърбия, Ирак, Афганистан), било на приспособеността и покорството на едно прогнило общество, което,

капитулирайки, приема условията на закрепостяването и ги възпроизвежда.“

В тези условия трудът обслужва само икономиката, с която системата ни е обявила война в мирно време. Принудителната осемчасова работа отнема цялото ни време, всичките ни възможности, емоции, цялото ни съществуване в замяна на всекидневните заповеци на шефовете и една заплата.

Затова ние съзнателно заставаме на отсрещната страна. Ние не просим социални придобивки, нито ни интересуват пазарлъците на синдикалистите по пенсионната система. Ние отричаме благодарната експлоатация. Ние отричаме абсурда на текущото договаряне, защото трудът не трябва да бъде повод за срам, а доброволно задължение. Всеки ден едно и също, изморени лица, унили погледи, несигурност и нашето достойнство, отчитащо работното си време по часовника на шефа.

Затова се въоръжаваме със старите методи и измисляме нови, за да избягаме от закрепостяването на труда. Предлагаме масирано нападение срещу битието и морала на труда. Плячкосване на стоки и пари от храмовете на потреблението и

печалбата, опожаряването на икономически цели, саботиране на естествения кръговрат на производството, самоорганизиран бунтове и нападения на работното място...“

Затова изразяваме своята солидарност с революционното решение на другаря Йоргос Вуцис-Вояцис, който е задържан за въоръжен грабеж на банка ЕТЕ в Гизи, защото отказа да приеме оковите на труда. Като минимален сигнал за разстройването на гладкото функциониране на икономическата диктатура, нападнахме снощи банки, държавни цели и частни застрахователни компании и също така поемаме отговорността за нападение на политическата канцелария на бившия министър на правосъдието Анастасис Папалигурас в Колонаки. Също така поемаме отговорността за нападение миналата сряда на клон на банка Емпорика на улица Боцари 124 в Солун и нападение в понеделник на министерството на труда на улица Антигонидон, в центъра на Солун.

Няма да забравим никои затворен другар. Ще се върнем скоро...“

Съзаклятие на огнените клетки Солун-Атина“ •

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ

Невинност и възмездие

или как агент Гоце се затърча с китка цветя към гробовете в Белене

със своя „възлюбен“. По-особена позиция е зял депутатът от „левицата“ Андрей Пантев. Той е говорил за „деветосептемврийското народно въстание, като за насилствена промяна в държавната власт, извършена на 8 срещу 9 септември 1944 г.“ „Ученият“ добавил: „Всяка грастична политическа или национална промяна създава условия за насилие, при които няма как да не пострадат невинни хора.“ И е завършил анализа си анализ с риторичния въпрос: „Много турци са загинали при българското освобождение. Значи ли това, че ние не трябва да го честваме?“

Към НС съществувал и Консултативен съвет по законодателството, чието становище по въпроса било: „Предлаганата поправка има абстрактен характер и не е съобразена с исторически известни факти. Тя не отчита предходното поведение на лицата, които законопроектът обявява за репресиранни. А връзката между тяхното поведение и събитията от 9-12 септември 1944 г.

най-често ще се окаже безспорна. Те са участници в мъченията и убийствата на лица при преврата от 9 юни 1923 г., при потушаването на септемврийското въстание от 1923 г. и последвалите го масови убийства, в събитията след атенгата в църквата „Св. Неделя“ от 1925 г. и в убийствата и зверствата през периода от юни 1941 до 9.9.1944 г. Тези исторически доказани факти безспорно са репресии заради политическите убеждения на жертвите на тези репресии. Ако предлаганата поправка на закона бъде приета, палачите и главорезите от периода между 9 юни 1923 и 9 септември 1944 г. ще бъдат политически и граждански реабилитирани.“

„Обединителна конференция на левицата“

Преди да разгледам по същество и да изложя нашата позиция по повдигнатите въпроси, ще разкажа случай, който може да осветли пар-

ламентарните дебати от по-различен ъгъл.

През лятото на 1995 година, когато на власт беше правителството на Жан Виденов, в София, в НДК, се състоя конференция, посветена на „Проблемите на обединението на левите сили в България“, организирана от Фондацията на германската социалдемократическа партия „Фридрих Еберт“. Последната изграеше сводническа роля, искайки да ожени БСП и партията на г-р Петър Дертлиев и бе изпратила за целта „тежката си артилерия“ в лицето на подпредседателя на ГСДП и по-сетнешен подпредседател на Бундестага Ернст Геленрот. Сметката на Социалдемократическата партия на германските сводници беше политическо-комерсиална. Така, мислиха те, чрез новосъздадената „левица“ ще стъпят по-солидно на Балканите и към касите им ще потекат неброените, ограбени пари от българския „брашлян чувал“, пардон, народ. Хесапът на шмекерите от преобладаващата се в розово БКП пък беше да се

използва докторът, за да ги въвлече в транснационалния „социалистически“ холдинг и да получат международната му закрила. (Дертлиевата БСДП вече беше призната за единствен законен представител на българската социалдемократия и чрез нея „интернационалната операция“ щеше да се извърши побезболезнено.) Но докторът се дърпаше от тая комбина като кучка от ... и затова ме покани да присъствам, „за да съм казал на глас, онова, което той си мислил на ум“. Конференцията беше открита от Жан Виденов, който след това към 11 часа си отиде, защото го зовели „важни държавни дела“ и ръководството на „обединителната конференция“ бе поето от тогавашния подпредседател на Висшия партиен съвет на БСП и гнешен президент Георги Седевчов, станал по-късно известен и като научен консултант и рецензент на ДС „Гоце“. Още с въстъпителното си слово Геленрот призова присъстващите да си погадат ръка и да създадат „най-мощната

левица на Балканите“. Веднага след него гумата поиска г-р Дертлиев и заяви:

– Между нашите две партии има гробове, гробовете на Кръстю Пастухов, Цвети Иванов, Ангел Дяков и толкова други. Докато този проблем не бъде решен, всяко обединение с наследниците на БКП ще бъде кощунство с паметта на нашите загинали другари.

– Д-р Дертлиев, – побърза да вземе след него гумата Първанов, – за да видите каква еволюция е претърпяла нашата партия, аз ви предлагам още сега, от тази конференция да отидем на гробовете на вашите другари, за да поднесем венците на БСП. Но аз искам да ви напомня, че и ние имаме своите свидни жертви. Съгласен ли сте след това да отидем заедно и на техните гробове и над тях да сключим договора за нашето единство?

Аз седях от другата страна на разположените в правоъгълник маси за участни-

» » продължава на страница 11

61 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА МИХАИЛ ГЕРДЖИКОВ

Войводата на Преображенското въстание

Из спомените на Михаил Герджиков

По желание на одринци Централният комитет изпрати свои делегати: Гоце Делчев и мене. Тушу Деливанов пък присъства като заграничен представител.

... След като изложихме положението на революционната организация в Македония и как работи тя, одринци съзнаха необходимостта от единодушие и поискаха ЦК да им прати свой пълномощник. Те дори поканиха Делчева. Той обаче отклони поканата, като зает твърде много в Македония. Тогава се реши да се предостави на самия ЦК да определи пълномощника си. Спря се на мене. И Делчев бе на същото мнение. Той бе за мене кумир. За неговия авторитет напуснах Македония и от есента на 1902 г. пренесох дейността си в Одринско като пълномощник на ЦК.

Из Странджа планина аз намерих добре наторена почва за организационна работа. Оставаше само всичко да се анализира и нареди по образеца на македонското движение. Това стана лесно и с бързина по две причини: първо, че войводите се проникнаха от същността на общото дело, и второ, че българите в Одринско се оказаха податливи за ор-

ганизиране, понеже по природа бяха културни и твърде дейни.

Голямото съзнание на войводите в Одринско за общата работа улесни и моята задача. Всичко се нареждаше по другарски, без налагания и амбиции, които всякога са пакостни за едно революционно дело.

Вътрешните главни дейци се деляха на две: *подвижни* и *неподвижни*. Първите работеха между народа, знаеха доколко е подготвен той за борба, та бяха против вдигане на всенародно въстание. Вторите бяха главно в Централния комитет. Те бяха предварително убедени в неуспеха на въстанието, но смятаха да се дигне шум, за да се заинтересува Европа и намеси в полза на потиснатите.

Тези противоположни гледища на подвижни и неподвижни дейци създаваха преня, които не спираха и след смъртта на Гоце Делчев. Те станаха причина въстанието в Македония и Одринско да не избухне едновременно.

От друга страна пък, сарафисти и върховисти (привържениците на ВМОК - бел. ред) работеха против подвижните и неподвижните дейци на вътрешната революционна организация. Всеки се стремеше да прокара своето. Така настъпи разноглас-

ие и липса на единството между първите хора на революционното движение. За щастие това разногласие не позволи да се простре и в Одринско, когато в Македония то се изрази в самоизтребление, което изяджа децата на революцията.

През обиколката ми в Одринско към края на 1902 г., като бях в с. Каракоч (до Лозенград), получих писмо от ЦК, с което ме канеше на конгрес в Солун за разискване въпроса за вдигане въстание.

В писмото се казваше, че ако сам не мога да уда, да упълномощя някого да ме представлява. Маждаров отказа да иде под предлог, че не иска да се разпръва с гаскали, както обичаше да се изразява той, и защото по-добре му било всякога да стои между народа. Писах тогава в същото село на Велко Думев, гимназиален учител в Одрин и председател на Окръжния революционен комитет, че го упълномощавам да иде в Солун, като му изложих и гледището си по въпроса за въстанието, както и мнението ми за терористичните акции и тактика. В Солун обаче той не изрази моето схващане, а гласува за въстание. ЦК използва това му държане и писа на Г. Делчев, че и Одринско се присъединява към мнението за въстание, с цел да

спечели на своя страна тоя голям деец на революционното движение. Делчев се изненадал от това писмо на ЦК и писал на Д. Стефанов, казал и на П. К. Яворов, при една среща с него, както и на Хаджи Димов, който бе с Делчев до смъртта му, гумите: „*Неужели и Мишел ме оставиха да се боря с тези хора, които искат въстание?*“

Аз бях против въстанието и не можех да се примиря с повдигането на Велко Думев. Поисках му с писмо обяснение, защо не е изразил онова, което му писах в с. Каракоч. Той се извини, че гласувал за въстанието като воденчанин, а не като представител на одринци. Аз след това протестирах пред ЦК, че Думев не е изразил мнението на Одринско.

От големите подвижни дейци спрямо решението на Солунския конгрес остана непреклонен само Сандански. За него обаче сметка много не се държеше, защото районът му бе край границата, та лесно е било да го вмъкнат във въстанието, като му пратят няколко чети през границата, за да предизвикат властта и да накарат него да реагира срещу нея. Оставаше, следователно, ЦК да спечели Одринско, което бе трудно благодарение главно на обстоятелството, че не вземахме

пару за движението от него (ЦК), а всичко вършехме и набавяхме с местни средства от населението.

През май получих решението на Смилевския конгрес за въстание в Западна Македония. Изненадах се. Понеже сам не посмях да взема становище, свикахме конгрес на Петрова нива от всички воеводи, четници, окръжни и околийски пунктови началници. Конгресът се откри на Петровден 1903 г. и продължи четири дни наред. Занима се с въпроса за обявяване въстание и с готовността на организацията ни за него. Катерински се обяви против, защото всяко подобно събитие е катастрофално за населението. Аз му отговорих в смисъл, че ние, одринци, сме пред дилемата да правим въстание сега или никога да не правим. Защото, щом македонците въстанат сега, ще могат ли одринци да въстанат сами след две-три години например? Всички намерихме опасенията на Катерински за основателни, ала пред дилемата да въстанем сега или никога, предпочетохме да въстанем от братска солидарност и в помощ на македонците. •

„*Въстанието в спомените на участници в борбата*“, подбрали и редактирали: *Тодор Браянов и Илия Славков*

НОВИНИ

ляди лева в Агенция „Пътища“. Министърът нарече постъпката доблестна и гражданска.

При тези гуми на министърът най-неочаквано Янев започва да се кръсти, като до края на брифинга озадачава медиите с „леко неадекватно“ поведение, като според част от журналистите е видимо пиян.

Попитан защо се е обърнал за смяната на статута на земите към Агенция „Пътища“, а не към Министерството на земеделието, Янев заявява: „Корупцията в министерството на земеделието е кошмар“.

Напира се, значи, човекът и се разприказва. Не успяват да го отрезвят дори заплахите на министъра: „В случай, че арх. Янев не ми предостави такива доказателства, ще бъда длъжен да заявя публично, че твърденията му са груба инсинуация и той обслужва нечи сценарии за оклеветяване на ръководеното от мен министерство... Същевременно при липса на доказателства за злоупотреби, ще търся отговорност от лицата, позволили си да отправят безпочвени обвинения.“ •

Всеки шести бивш министър – агент на ДС

Всеки шести в правителствата след 1989 г. е работил за бившата Държавна сигурност. Данните са от Комисията по досиетата. Тя е проверила досега 45 730 лица, като с решение за принадлежност към бившата ДС се е произнесла за 930 български граждани.

Председателят на комисията обеща да спазва закона без изключения. Той не уточни обаче защо законите са написани така, че ДС преценява кои данни от нейните архиви могат да излязат на бял свят и защо посочените агенти са само удобните. За тези, чиито данни е неудобно да излязат на бял свят, ще трябва да почакат в комисията да влезе Георги Константинов. Той хем бил анархокомунист и щял да защитава комунистите, хем бил разследван от ДС и нямал право да преглежда архивите. Докато подобна комисия е съставена от хора като Евтим Костадинов, които все гледат да спазват законите, нищо хубаво няма да видим от нея. •

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Властта слухти вече и в нета

През януари беше приета наредба, която някак ни мина покрай ушите – не се чува почти никакви коментари и мнения по въпроса.

Става дума за „Наредба №40 от 07.01.2008 г. за категоричните данни и реда, по който се съхраняват и предоставят от предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за нуждите на националната сигурност и за разкриване на престъпления“, съвместна наредба на МВР и ДАИТС, която ще влезе в сила от 15 март 2009 година. Иначе казано, това значи, че скъпата ни полиция (служба „Оперативно-техническа информация“) вече има право освен да следи мобилните услуги и да получава информация за това с кого, къде, колко и как говорим по телефона, да получава и данни за това кога, с кого и откъде общуваме през интернет – било по мейл, чат и т. н., с възможност за следене в реално време. Информацията се съхранява от операторите в продължение на 12 месеца.

Самото съдържание на разговорите и писмата ще

бъде достъпно за МВР по реда на досегашния Закон за специалните разузнавателни средства (СРС).

Според МВР това е мярка основно срещу тероризма и хакерите, които ако не сте забелязали, са бич на съвременна България. От терористи и хакери не можем да се разминем по улиците. В крайна сметка тук става дума за не какво да е, а за националната сигурност (и разминаването по улиците). Тя е застрашена основно от потребителите на интернет във виртуалния свят, след като храбрата полиция изкорени организираната престъпност и корупцията в реалния (ако не сте чули, питайте, може по имейл).

Интересно, след като така мълчаливо сме се съгласили да ни подслушват телефоните, да ни снимат с камери по улиците, сега вече и да ни следят действията в интернет, дали също толкова мълчаливо ще приемем и бъдещите лични документи с отпечатъци и чипове с био-метрични данни? Нищо чудно, щом е в името на националната сигурност... •

А.

ОТЛИЧНИЦИТЕ НА ЕС

Цензура в Словения?

През януари голяма част от словенските журналисти подновиха своите атаки срещу дясното правителство на Янез Янса, обвинявайки го в цензура над свободата на словото. От своя страна правителството обвини журналистите в „държавна измяна“ и заяви, че в страната има пълна свобода на словото и печата.

От 1 януари Словения е ротационен председател на Европейския съюз и въпреки че обикновено се счита за най-стабилната нова страна-членка на съюза, напрежението между различни слоеве на обществото и властта нараства с всеки изминал ден. „Свободна мисъл“ вече писа за работническите и студентски протести в Любляна и други градове на страната през ноември. Сега дори и представителите на „четвъртата власт“ обявиха война на неолибералното си правителство. Още през септември двама от водещите журналисти в страната, Блаж Згага и Матей Сурк, откриха петиция срещу правителството, която е подписана от над 600 журналисти. Единственият представител на властта, който е проявил интерес

към петицията, е омбудсманът на Словения, който обаче не е направил нищо, освен да проведе осведомителна среща.

Журналистите настояват за независима международна комисия, която да докаже или опровергае твърденията им. Премиерът Янса заявява, че петицията дискредитира страната като председател на ЕС. Пушещите са категорични обаче, че именно като председател на ЕС Словения трябва да докаже, че защитава свободата на словото. Според репортерите властта упражнява цензура върху медиите както чрез смяната на главни редактори и непубликуване на критични материали, така и с оръзване на рекламите в независимите вестници. Политически анализатори коментират, че проблемът идва най-вече от премиера Янса, който самият е бил журналист по време на титовия „социализъм“, а в последните години се опитва да вкара държавен контрол не само в пресата, а и във всички сфери на живота. •

по-материали от в. „Дневник“, радио „Студент“ – Любляна и Интернет

40 ГОДИНИ ОТ УБИЙСТВОТО НА ЕРНЕСТО „ЧЕ“ ГЕВАРА

Тъжен помен*

Фидел Кастро и Ернесто Че Гевара

След лятната ваканция през 1967 г., когато отново се бяха заредили дни, изпълнени с *труд и учение и обратно*, ако употребим любимите тодорживковски обрати на словото, световните телеграфни агенции разпространиха на 9 октомври новината за за гибелта на аржентинския герилеро и член на кабинета на Фидел Кастро – Ернесто Гевара.

В началото на 1959 г. „Команданте“ Кастро беше слязъл от планината със своите *червено-черни знамена*, като шеф на революционното движение „26 юли“, което бе прогонило от Куба диктатора Батиста. Първоначално Фидел беше подкрепян от САЩ, но когато започна да национализира американските компании, подкрепата се превърна в блокада на острова. Тогава той се обърна за помощ към Мос-

ква, сля своето движение с местната компартия, създавайки един хибрид с доста неясен профил, елиминира нейния генерален секретар Блас Роха и му взе поста, запазвайки за себе си и премиерското кресло в „революционното правителство“. Отношенията му с Кремъл минаха през много перипетии. Той беше обвиняван в „дребнобуржуазен авантюризъм“. Около него се бяха създали не малко митове. Един от беше и този за загиналия „Че“. Разпространяваха се и множество фолклорни анекдоти и пикантерии като тази за посещението на Кастро при Тодор Живков в Бояна, където отварял тенджерите, за да надникне в менюто за господарите и слугите, констатирал нарушения в принципа на равенство. Носеха се най-невероятни слухове и легенди, които допадаха на жадния за справедливост и свобода измамен български народ. Още в затвора те бяха повлияли върху някои наши приятели, които копнееха да видят „анархизма реализиран“, макар и само върху един карибски остров. Всъщност независимо от „левичарското“ фразьорство, обществото,

което се роди от кастристиката герилеро и последвалата диктатура, беше нивелирано и стана неразлично от държавнокапиталистическите, които слязоха от сцената след 1989 г., заедно с т. нар. соц. лагер. След кончината на престарелия диктатор краят на неговия „социализъм“ едва ли ще бъде по-различен.

„Че“ беше властник от особена порода. Той бе разстрелян в една казарма на боливийската хунта, след като беше напуснал министерското си кресло, за да се бие срещу империализма върху трите континента на Третия свят – Африка, Азия и най-вече родната му Латинска Америка. Новината се превърна в сензация не само за телеграфните агенции. Не тъй често министри напускаха креслата си, за да отидат да се бият и загина да „освобождението на други народи“, както отвърнал Левски, когато го запитаха какво ще прави, след като се освободи България. Поради тази причина нашите властници посрещнаха траурната вест с облекчение. Беше изчезнал един лош пример за подражание, макар че нямаше опасност да ста-

не заразителен за министрите и „министриаблите“.

Тъй или иначе, по повод езекуцията на „Че“, на следващата сутрин в София пристигна Гачев, с когото наскоро бяхме възстановили кореспонденцията си след едно продължително мълчание. Той ми предложи да отидем в кубинското посолство, за да изразим съболезнованията си. Аз „по принцип“, както казвам днес, не изпитвам никакво уважение към „революционери“, които след победата бързат да настанят изпосталите си задници в министерски кресла. Затова се съгласих, след известни колебания (по това време вече наричахме последователите на Кастро „кастрати“). За мен този акт със стария троцкист щеше да бъде една провокация срещу властта и нейните копои. Една демонстрация срещу конформизма на българските властници, чиито задници се бяха сраснали с креслата. Със смъртта си „Че“ сякаш протестираше срещу „стила на живот“ на тукашните охранени шопари, които бяха завършили своята „революционна мисия“.

» » продължава на страница 7

НОВИНИ

Кой сте вие, кап. Путин?

Иракли пак на дневен рег

Въпреки всички медиен шум около вредното (защото нас не ни интересува много дали е законно) строителство на Иракли, строежите продължиха с пълна пара. Фирмата „инвеститор“ си продава парцели на зелено, макар че те са незаконно построени.

Младежите, които отидоха да протестират на място, бяха посрещнати от разгневени „собственици“, които скъсаха плакатите на природозащитниците и влязоха в открит спор „За и проти в строителството в местността Иракли“. Над 100 души се събраха на главния път Слънчев бряг-Обзор при разклона за с. Емона. Те бяха разделени на две враждувачи групи, а протестът се охраняваше от близо 20 полицейски служители. До блокада на главния път не се стигна, но протестиращите си размениха остри реплики и нападки. От едната страна на пътя застанаха природозащитниците, а срещу тях – частните собственици на имоти от селата Баня, Емона и Свети Влас.

Сред лозунгите издигнати от тях бяха: „Оставете природата жива“ и „Да спасим Иракли“. На плакатите на частните собственици пък пишеше: „Спрете парите от Европа – така природозащитниците ще изчезнат“.

Ибрикчи в Суходол

35 млн. лева ще бъдат инвестирани в Суходол от Столична община през следващите две години. Това стана ясно след подписването на споразумение между общината и нейните мекерета от сдружение „Диалог за Суходол“.

Удовлетворени сме от постигнатото след три месеца диалог с общината, казаха от сдружение „Диалог за Суходол“ и благодариха на своите съмишленици от „Зелен алианс“ – други ибрици на властта, които от години правят „еко“-протести за пари.

Депото ще работи до запълване на обема му през следващите две години в размер на 430 000 тона. Не влиза в плановете на общината строеж на завод за преработка на отпадъци, каза категорично столичният кмет Бой-

Владимир Путин се ражда в Ленинград, завършва юридическия факултет в университета и постъпва на служба в КГБ. Известно време капитан Путин работи като разузнавач в Дрезден, ГДР. След разпада на СССР откомандированият капитан попада в комитета по международни връзки към кметството на град Ленинград, току що преименуван на Санкт-Петербург. Негов пряк началник е „демократът“ Анатолий Собчак, един от символите на перестройката (с изключение на „донаборната“ служба в КГБ, биографията на новия президент Дмитрий Медведев е идентична – Ленинград, юридически факултет, комитета по международни връзки на кметството на Санкт Петербург – бел. рег.)

Този факт, че Путин, кадрови сътрудник на държавната сигурност, безболезнено преминава на служба на новия режим говори първо за степента на „убеденост“ в правотата на идеологията, която той е защитавал в КГБ през целия си съзнателен живот (естествено, той е и член на КПСС), и второ, това потвърждава, че народното недоволство против сталинизма е било изпълвано от партийната бюрокрация и службите за „плавен“ преход към капитализъм, за запазване на тази собственост, която до този момент, през съветско време, се намира в техните ръце фактически, но не и юридически.

През първата половина на 1990-те години Путин работи в кметството на Санкт-Петербург, отговаря за контактите с чуждестранните инвеститори. През 1996 г. е забелязан в Кремъл, попада в администрацията на Президента на РФ, а през 1998 г. се завръща на работа в органите – става председател на ФСБ (Федерална служба за безопасност, приемникът на КГБ).

През 1999 г. привлича вниманието на хора от близкото обкръжение на тогавашния президент на Русия Борис Елцин. Именно през това време се водят усилените проучвания в търсенето на смяна на грохващия Елцин, и в крайна сметка изборът пада върху Путин. Той вече е министър-председател на Русия, започват неговото „разработване“.

Основните етапи на това разработване са: втората чеченска война, през която Путин изпъква като решителен и жесток ръководител (в контраст със слабия Елцин); подозрителните взривявания на жилищни блокове в Москва и Волгоград, чието авторство беше приписано на чеченски терористи, макар вече мно-

го анализатори да твърдят с достатъчно голяма сигурност, че са били организирани от ФСБ с цел нагнетяване на обстановката в страната; и накрая, мощният натиск върху избирателите от страна на контролираните от Кремъл телеканали (по онова време все още не всички).

На 31 декември 1999 г. Елцин прави своя голям подарък на руснаците – излиза в оставка и по закон изпълняващ функциите на президента се оказва министър-председателят Владимир Путин; после, през март се провеждат избори, на които слабо известният, но вече „разработен“ Путин става пълноправен държавен глава на Русия.

През същата година започва покачването на цената на нефта – един от главните източници на приходи в бюджета на Русия през последните 40 години. Известно е, че понижението на цените на нефта става една от главните причини за разпада на СССР; през 1990-те години, в периода на пълен икономически колапс на Русия, барел нефт струва едва 15 долара. През 2000 г. нефтът рязко скача и днес цената се колебае около 100 долара. Това е сериозен коз в пропагандираната от Путин „стабилност“. Разбира се, в сравнение с 1990-те години, бюджетът на Русия е далеч по-стабилен: пенсии, стипендии и заплати на държавните служители се изплащат в срок – но нефтът поскъпва близо 7 пъти (!), а не техният труд.

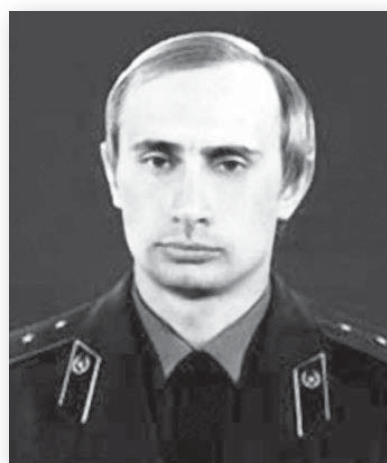
През първите години, по договореност с обкръжението на Елцин, Путин почти не прави никакви промени в структурата на държавната власт и политиката. Освен това той е все още силно зависим от тях. Постепенно преминава към действия. Към края на елциновите времена „приватизацията“, наричана от народа „прихватизация“, е почти приключена: бившата държавна собственост и нефтът са разпределени между олигарсите. Сега главната задача е запазването на статуквото и да не се стигне до преразглеждане на изхода от приватизацията. Твърди се, че слабата буржоазно-бюрокрачна демокрация се превърнала в буржоазно-бюрокрачен авторитаризъм, това бил типичен бонапартистски режим. Бонапарт-Путин станал гарант на равновесието вътре в така наречените елити да се съхраняват. Наистина, той засилва позициите на държавата в бюрократичната съставка на тези елити като поставя на ключови позиции „бивши“ кадри на КГБ. Именно затова мнозина отбелязват, че „ре-

жимът на Путин е победа на КГБ на СССР над ЦК на КПСС“. Както всеки авторитарен режим, путинизмът се опира на силовите ведомства – държавна сигурност, милиция, прокуратура, армия.

Логичните конкретни последици от тези действия са установяването на пълен контрол над централните телеканали, потискането на свободата на слово, драконовските изисквания за регистрации на партии (за официална регистрация на партия в нея трябва да членуват 50 000 души), преследването на политически опоненти. Практически всички опозиционни акции и митинги се забраняват, а в случай, че се провеждат, биват разгонвани грубо. Над всеки, който има смелост да се съпротивлява на властите, виси приетият преди две години „Закон за екстремизма“. По този закон за екстремизъм може (засега законът почти не се прилага) да се признае всяко критично изказване по отношение на властите. Стига се дотам, че някои политически активисти са принудени да емигрират, спасявайки се от преследванията от властите. Сред тях е и живеещият сега в Украйна петербургски анархист Петър Рауш, един от хората, които възстановяват анархическото движение в нова Русия.

Икономически путинизмът се изразява в силна зависимост от нефтените и газови тръбопроводи, в продължение на неолибералните реформи. При удивително изгодна външноикономическа ситуация (високи цени на нефта) пенсионерите получават около 100 евро (при средна заплата от 400 евро, но трябва да се има предвид, че цените на основните стоки също са много високи). Държавата защитава интересите на едрия капитал, с който е тясно свързана. Същото се случва и в Европа, но с единствената разлика, че в Русия всяко независимо профсъюзно движение се намира под силния натиск от страна на властите и няма и най-малката възможност да разкаже каквото и да било по централната телевизия – този основен източник на информация в огромната Русия се намира под контрола на Кремъл. Сътрудниците на тези канали открито наричат себе си пропагандисти.

Нивото на корупция в изградения от Путин вертикал на властта е чудовищен, чиновниците осъзнават своята безнаказаност – няма никакъв контрол или възможност за натиск от страна на обществото. Бюрокрацията е всесилна и това е още една разлика между Русия и Европа: ако в

Европа бюрокрацията е подчинена на буржоазията, то в Русия съюзът с бюрокрацията и пълното подчинение на бюрокрацията са основна предпоставка за „успешен бизнес“.

Ако говорим за външна политика, то мощната империалистическа риторика, възродена от Путин, свидетелства по-скоро за възжеления, отколкото за скрита мощ. Това не е риторика на силната държава, а на слабата, живееща от нефтената тръба и тъгуваща по минало величие. Като цяло всички тези агресивни изблици се тиражират за прег собственото население, което продължава да изживява силни имперски комплекси. Като цяло времето на Владимир Путин е време на възраждане на национализма като съществена част от държавната пропаганда.

Разбира се, да се нарече този режим диктатура е неточно – това е по-скоро „мек“ авторитаризъм на XXI век. Кремъл преди всичко се грижи за монопола на политическото поле и съхранението на собствеността – затова съществуват и малки опозиционни масмедии, и се провеждат акции на протест, и даже се правят стачки (най-голямата (три седмици) стачка в новата история на Русия – във фабриката на Форд във Всеволожск беше точно в края на мандата на Путин и на крачка от родния му град – бел. рег). Но всичко това е съпроводено с огромни трудности и рискове за техните организатори – за разлика от страните с буржоазна демокрация, където съществуват много повече възможности за борба за права, за агитация, отколкото в авторитарните страни.

Путин, разбира се, не е нито Сталин, нито Хитлер. Путинизмът ще остане в историята на Русия като пореден етап на византийския авторитаризъм, с корупция, националистическа риторика, агресивна външна политика, всесилни спецслужби, потискане на гражданските свободи, ограничаване на възможностите за борба за социални права. С какво ще приключи „путинизмът“ засега е неизвестно, но е ясно, че и той не е вечен. •

Андрей Малютин

НОВИНИ

Разбира се, всички хора имат равни права да се лекуват – ако искат у дома, ако искат при врачка. Ако отидат в частна болница, също ще имат равни права да си плащат като попове. Ако обаче искат гостъпно здравеопазване, просто ще духат супата. Защо е така няма да обясняваме, всеки може да почака и да се убеди сам. •

Спряха похода на кравите

Полиция прекрати похода към София на фермери от Врачанско с техните крави, а водачът на похода бе арестуван. По международния път Е79 край мездренското село Ребърково полицейски кордон е преградил колоната от протестиращи фермери и стадото крави. Походът на фермери и крави трябваше да финишира в София на 20 февруари, където щеше да се проведе национален митинг. Животновъдните настояват за целогодишна държавна субсидия на литър произведено мляко. От министерството се постариха да изровят парграфите в закона, които забраняват подобен протест.

Проблемите на животновъдството трябвало да бъдат решавани по пътя на диалога между представителите на държавните институции и фермерите, сигурно диалог като този, с който „решиха“ проблемите на учителите.

Самите животни нямали вина, за да бъдат експлоатирани. Ясно е колко кравешка тор са изринали хората в МЗГ, щом говорят подобни глупости. Поинтересното е колко още нашият народ ще чака преди да изрине тях и такива като тях. •

Над десет къщи обреха за нощ във великотърновско село

Над десет къщи са обрани във великотърновското село Войнежа за една нощ, предаде БНТ.

Жителите са изключително притеснени, тъй като кражбите там продължават от години, но през последните седмици набезите са ежедневни. Хората твърдят, че и до днес извършителите са неизвестни, тъй като в района няма полиция, а в областния град никой не

„Независимото“ Косово

или поредната „свободно присъединила се към САЩ държава“

На 17 февруари 2008 г. в 16:39 българско време, премиерът Хашим Тачи обявява независимостта на Косово. Актът е очакван от всички, но едва когато става факт, е ясно, че държавните елити по света са разделени и не са готови за последствията от обявяването на независимост на една миниатюрна област на Балканите.

Докато албанците в Косово, Албания и Македония празнуват и веят знамената на албанската държава, сърбите понасят нов удар в продължаващата вече 18 години национална катастрофа, започнала с войните в бивша Югославия.

Позицията на Белград е категорична, че признаване на независимо Косово няма да има. Реакциите от страна на сърбите едва бяха възпрени от властите, които много добре съзнават, че евентуална ескалация на напрежението ще доведе до окончателно изгубване на надеждите за запазване остатъците от някогашната империя на южните славяни. Щурмувани са няколко посолства, като най-пострадали са тези на САЩ и Словения.

За сърбите виновник за случващото са САЩ и техните империалистични интереси и затова наивната част от сръбското население се обръща за помощ към руския президент Путин, който не пропуска възможността да покаже зъбите на руската мечка, когато има възможност. Само, че в случая мечката няма никакви зъби и едва ли и себе си може да защити. Това не пречи обаче на чакалите – руските олигарси – да огризат голяма част от сръбската икономика, след което за успокоение на сърбите да се обявят против независимо Косово със същия ефект, с който сърбите биха се обявили против независима Естония например.

Русия има интерес да се възползва от „независимостта“ на Косово, за да я използва при опит за дестабилизация на Грузия и разглеждане статута на сепаратистките региони – Абхазия и Южна Осетия, където интересът на Москва е свързан със значителни залежи от нефт и природен газ.

Първите, които признават независимостта на Косово, са САЩ, Великобритания, Франция, Германия, Италия, Турция, Унгария. Първите четири като съюзници имат общи интереси на Балканите. Известно е майчиното чувство на Италия към Албания още от времето на Мусолини. Турция се надява по аналогичен на Косово начин да се разгледа статутът на Северноки-

пърската република. Реакцията на унгарците, половината от които и до днес живеят около Унгария, е най-лесно обяснима.

Страните, твърдо обявили се против независимостта, се делят на 2 групи – такива, които се страхуват от аналози на Косово в собствените си територии, и такива, на които независимо Косово пречи на геополитическите стратегии. Към първата група спадат страни като Гърция (опасяваща се от разделение на Кипър), Румъния (опасяваща се от автономия на 3 милиона унгарци), Испания (опасяваща се от подобни настроения у баските и каталунците) и др.

Китай е типичен пример за страна, за която независимостта на Косово е ге-

НЕЗАВИСИМОСТ? На косовските митинги американските знамена често са колкото тези на „народа на орела“

ополитическа пречка. Наскоро беше разкрита мрежа у нас за източване на пари от китайски контрабандни стоки с участието на митничари, като каналът, освен България, някакси по чиста случайност включва точно страните, които не признават независимо Косово – Гърция, Румъния, Русия, за да стигне до Китай.

От друга страна е всеизвестен факт с какво се занимаваха сегашните косовски лидери преди събитията от 1999 година, а именно с трафик на наркотици и оръжие. Оста, по която минават наркотиците от Афганистан за Западна Европа, минава през страни, които или признават Косово, или са под силния контрол на САЩ и НАТО – Афганистан, Ирак, Турция, България, Македония, Косово, Албания, Италия.

Да не забравяме, че на територията на Косово се намира най-голямата американска военна база в Европа – Бондстийл, което е още една причина за американската подкрепа за независимост на Косово.

Косово презранното Средновековие е населявано от българско население, което дава и името на областта. През 14 век след възхода на сръбската държава минава в сръбски ръце, за да се стигне до завземането му от Османската империя през 1389 г. Берлинският конгрес заварва Косово с албанско, българско и сръбско население.

След Първата световна война Косово попада в Сърбия, като от българското население остават само т. нар. горани. Албанизацията продължава с пълна сила, за да се стигне до днешното положение – 92% албанци и 6% сърби. Исторически погледнато, Косово никога не е било етнически сръбско.

Българската позиция по отношение на Косово е сервилна

България е на пресечницата между вертикалната и хоризонтална ос на интересите и това ѝ отрежда ролята на дипломатична пугра, което значи протакане на признаването на независимостта. Бившата комунистическа върхушка няма нищо против такава изчакване, защото

така е най-добре, както за бившите приятели от Сърбия, така и за Русия. Но Станишев и компания са наясно, че признаването на Косово е въпрос на време. А дотогава какво по-добро, освен да се залъгва народа, че българската дипломация всъщност не изчаква „великите“ ни съюзници да се разберат кой да започва на българите да откриват посолство в Прищина, а гледа „националните интереси“ и се е загрижила твърде за българите-горани от областта Драгаш в Косово, както за интеграцията на Македония към България, след като днешният Кобурз-КПСС/БКП за един век направи всичко невъзможно да ни скара с всичките ни комшии под същия благовиден претекст.

Оттук нататък?

Благоприятното развитие за албанците води до въпроса за Велика Албания – зад гръмкото име се крие територия, по-малка от северна България, и около 6 милиона от най-бедното население в Европа. Отговорът е, че може и албанците от Албания, Косово и Македония го желаят и са готови, но не и ако „великите“ западни сили не се изкажат положително по въпроса. Дотогава ще се веят американски байраци по площадите. Нашите братя от Македония най-сетне получиха шанса да видят какво е да те брули собствено правителство, а не чужди,

и вече гледат философски на нещата или поне досега не сме видели бурен икономически възход след лелеяната държавна независимост. Македония остава икономически нестабилна държава с марионетна власт. За да се затвърди хоризонталната ос на САЩ и ЕС, е нужна стабилна Македония, което при наличие на 1/3 албанци няма как да стане. Да не забравяме, че в Македония и до ден днешен управляващите са свързани с бившите служби на Белград за разузнаване УДБА. Тяхното разчистване е въпрос на време, с което ще свърши и сръбското влияние в Македония. Това означава, че можем скоро да очакваме промяна на политическия курс на Македония с про-българска, тоест про-софийска, а най-тоест про-вашингтонска политика. Индикации за това дават САЩ, които искат Македония колкото се може по-бързо в НАТО, което естествено ще повери управлението на бившата Югославия на своя сервилен „съюзник“ в лицето на българското правителство, вече натовски ветеран. Другият натовски ветеран от християнската страна на Балканите – Атина – започва газ да пикае, като чуе думите Македония и Скопие в едно изречение и явно не е подходящ за „оперативна дейност“ в района.

Анархистката позиция

Като анархисти смятаме, че всеки народ има неотменно право на автономия и независимост. Подкрепяме всеки един въстанал народ срещу всяка власт, била тя чужда или своя. Но ако приемем „независимостта“ на Косово за чиста монета, то значи сме най-големите наивници. Там се изгражда типичен протекторат на САЩ и ЕС. От 1878 г. досега „великите сили“ гледат своята изгода, като удобно залагат нови етнически и верски „бомби със закъснител“, за да могат народите да се бият едни с други, а не срещу истинските си потисници.

Докато народите от Балканите не се обединят и не изритат веднъж завинаги имперските сатрапии на „техните“ правителства, то не ще има мир и разбирателство. И тъй като политиката им е една и съща още оттогава, ботевите думи остават в сила за нашата позиция и днес: „Всяко правителство е заговор, съзклятие против свободата на човечеството“ и „само разумният и братски съюз между народите може да разруши теглилата им“. •

Пламен
Сапо А.

НОВИНИ

се интересува от проблемите им.

Крадците влизат в домовете на възрастните хора и изнасят всичко, което им хареса. Има къщи, разбивани и обирани по няколко пъти.

Кметът на селото Боян Братоев многократно и безрезултатно търсил помощ в полицията. Обяснили му, че щат за полицай в селото няма, а лимитите за гориво са ограничени. •

Wikileaks цензуриран от щатски съд

Щатският съд запуши устата на сайта за медийна прозрачност Wikileaks със съдебна заповед след публикуваните на него документи, уличаващи швейцарска банка в пране на пари. Анонимният сайт, посветен на борбата срещу корупцията и цензурата, публикува няколкостотин документа, които показват, че Bank Julius Baer и клонът ѝ на Каймановите острови участват в избягване на данъци в офшорни зони и пране на пари, извършвано от много богати и в някои случаи политически ангажирани свои клиенти от САЩ, Европа, Китай и Перу. Освен съда, има данни, че са използвани и чисто „технически“ опити за свалянето на сайта от Интернет като атака от рода DoS, която „задръсва“ достъпа до сайта.

Wikileaks е публикувал и други важни документи в миналото, като например правилата за използване на оръжие в Ирак и оперативните процедури в лагера Гуантанамо. Сайтът наскоро получи подобни съдебни заплахи след публикуване на конфиденцилни стенограми, свързани с драматичния колапс на банка Northern Rock.

Знаейки, че правителствата и институциите ще направят всичко възможно да цензурират истината, основателите на сайта са създали обширна мрежа от прикрити адреси и архиви, чрез които всеки да има достъп до материалите на сайта и до „изтичащите“ в реално време документи. По тази причина, докато Wikileaks.org е свален от уеб-пространството, други негови копия са онлайн и работят, като например wikileaks.be. Сайтът може да бъде посетен и от неговия IP адрес в Швеция. •

85 ГОДИНИ ОТ ЯМБОЛСКИТЕ СЪБИТИЯ

Клането над анархистите в Ямбол

Този месец се навършват 85 години от масовите убийства на анархисти в град Ямбол, взели 31 жертви между които и деца.

Повод за тази касапница е отказът на местната анархистка организация да отмени насрочен за 26 март 1923 г. митинг срещу решението на земеделското правителство да изземе намиращото се в населението оръжие. След като полицията не успява да разпръсне митинга, се намесват части на ямболския гарнизон и по градските улици се води няколкочасово сражение между анархистите и войската. Същата вечер са извършени масови арести и започва грамата. С картечница в двора на казармите са разстреляни 22 души. Същата вечер отделно са убити още две момчета, Кирил Кехайов и Спиро Обретенков, като последният, 14 годишен, е клан. На 28 и 29 март арестите и убийствата продължават – още трима души са убити. През месец април са убити още четирима анархисти, конвоирани, при „опит за бяство“.

Ето имената на нашите другари, които помним и няма да забравим:

Тодор Дързев
Паню Бачков
Димитър Василев
Руско Русков
Никола Пенев
Янко Бъчваров
Георги Бъчваров (16-годишен)
Атанас Кехайов
Васил Василев
Тачо Рянов
Петър Главчев
Георги Щерев
Георги Арнауков
Димитър Главчев
Стефан Джондоров
Панчо Димитров
Панайот Хлебаров
Йордан Каратомев
Тодор Марчев
Щилян Чешмеджиев
Апостол Ташков
Алфредо Джелтети (италианец, общински работник).
Кирил Кехайов (16-годишен)
Спиро Обретенков (14 годишен)
Матю Иванов
Иван Манолов.
Петър Симеонов
Георги Домусчиев
Николай Драгнев
Илия Кратунков
Панайот Кратунков

Тъй като отговорността за това нямащо аналог в следосвобоженската ни история политическо престъпление носи правителството на Александър Стамболийски,

решихме да приложим част от *Отвореното писмо* до същия от анархиста Георги Шейтанов от 1922 г.:

„Г-н Стамболийски,

... септемврийските дни на 1918 година доказаха това. Вие напуснахте мизерно онези, които паднаха при Владая и отидохте в двора – днес като стар медвед Вие разсмихвате младия „цар на българите“.

... Аз не бих се спрял на фигурата Ви, ако простацината Ви и маниачеството Ви не засягаха интересите ни.

Всеки ден Вие се домогвате до името на анархистите, за което искате да скриете Вашите мизерии.

От друга страна, Вие гизнахте буря в чаша вода със „законопроекта“ за разбойниците.

Вие искате да прокарате една тенденция, сочейки анархистите като разбойници.

Пазете се от анархистите, г-н Стамболийски!

Те отдавна са Ви обявили за разбойник.

В България само анархистите са Ваши врагове.

От Благоев до Вас и Рагославов – всички вие сте дребни фигури на един мръсен принцип – паразитизма и насието.

Вас народът храни, пък и облича – какъв е идеалът Ви? Кравар-

ницата Ви в София и винарникът Ви в Славовица заместват идеала, нали?!

... Господине, помнете, че анархистите в България и в целия свят са предтечи на човешко пробуждане – те носят скрижалите на великото утро.

Анархистите мислят, че всеки човек има едно отношение към себе си: да се грижи за нуждите си, да работи и върху тази база да гради духовното си съвършенство, което е цел на живота ни.

В отношенията си към другите не трябва да им пречим да направят същото.

Анархистите мислят, че величието на човека е вътре, а не вън от него.

Вие, властниците-паразити, които търсите външно господство в света, сте плебеи.

Аристократизмът не е в злото, което причинявате на хората, аристократизмът не е в мизерията, която вършите в живота.

Аристократизмът е в богатството на духа, в себепознанието, в страданието, по пътя на което вървим към себе си.

... Когато трудът и любовта към ближния станат задължение на Вашата съвест, ние ще ви погледем ръката си.

Дотогава ще си останем врагове.“ •

НЯМА ДА ЗАБРАВИМ

Парижката комуна

През 1871 г. най-разпространените политически идеи във Франция са анархистическите и тези на революционера Огюст Бланки.

През 1865 г. възникват и първите секции на Интернационала във Франция. В Париж главни организатори на тези секции са анархистите Толен, Фрибур и Шарл Луизен.

На 2 септември 1870 г. армията на император Наполеон III е разбита от пруските войски и капитулира при Седан. На 4 септември Париж въстава. Започва изграждането на Националната гвардия, чиято основна цел е противопоставянето на пруските войски. Новото правителство на Тиер и Трюшо предава френската армия при Мец и допуска навлизането на 120-хилядна пруска войска.

На 31 октомври е направен опит за сваляне на правителството и установяване на комуна във Френската столица. Временна комисия, начело с анархиста Флуранс, заседава в Градския дом. Въстанието е бързо потушено, а много от водачите му са арестувани.

На 1 март 1871 г. пруските войски навлизат в Париж, но скоро го напускат и остават в околностите му.

На 17 срещу 18 март парижките работници организирано превземат различни райони на Париж от верните на правителството части на Националната гвардия. Установява се централен комитет, който изпраща прокламации към Националната гвардия и гражданите на Париж. С най-голяма популярност в Централния комитет се ползва Луи Варлен. В него влизат работниците-анархисти и членове на Интернационала Тејс, Дюпон, Андийно, Авуан и др.

На 28 март след избори тържествено е провъзгласена Комуната. В Съвета на комуната влизат анархисти, бланкисти, нови якобинци и леви радикали. Преобладаващо влияние имат анархисти като Луи Варлен, Лео Франкел, Жул Валес, Льофрансе, Курбе, Беле, Дени и др. От бланкистите се ползват Теофил Фере и Раул Риго. Ръководител на новите якобинци е Шарл Делеклюз.

През следващите два месеца Комуната става орган на самоуправлението на френския народ. Тя първа отделя църквата от хората и не ѝ дава да се меси в обществения живот. Премахва задължителната постоянна армия и я заменя с

доброволно участие в Националната гвардия. Дава пълна свобода на словото и печата. Разрешава и толерира издаването на много печатни издания. Осъществява редица промени в съдебната система – натоварените със съдебни дела се избират пряко от народа и народът по всяко време може да ги отзове, ако те по един или друг начин нарушават правата му. Образованието става светско без опека на Църквата. Повишават се трудовите възнаграждения на учителите. Заплатите на жените учители се изравняват с тези на мъжете.

Освен заплатите на учителите, Комуната нормализира заплатите на работниците и в другите сфери. Премахнати са глобите и принудителните удържки. Жилищните сгради, принадлежащи на избягали аристократи, са конфискувани и раздадени на бедни и нуждаещи се семейства, пострадали при обстрела на Париж от пруските войски. Отменени са плащанията на наеми и дългове. За 72-дневното си съществуване Комуната изразходва сума, три пъти по-малка от удържката на Версайската армия през същия период.

Към средата на май 1871 г. верните на правителство-

то на Тиер Версайски войски завършват подготовката си за решително нападение срещу защитниците на разбунтувалия се Париж.

На 23 май версайските войски атакуват основните средища на комунарите. Отбраната на Монмартър се ръководи от анархистите Льофрансе и Вермрел. Тук е и командващият Националната гвардия Ла Сесия. На площад Бланш е построена барикада, защитавана от батальон от 120 жени под ръководството на анархистката Луиз Мишел. Отбраната на Пантеона се ръководи от последния председател на Комуната Жул Валес. Издигнати са множество барикади, които са защитавани с невиджана храброст от парижките граждани.

На 28 май версайските войски превземат Париж. Десетки хиляди комунари са избити по особено жесток начин. Много къщи са сринали или запалени. Парижката комуна просъществува два месеца, но доказа, че борбата срещу властта и капитала не е напразна, че идеите на Социалната революция не са недостижими, и че анархистическият идеал ще доведе до създаването на ново свободно общество. •

Философията на Лев Толстой

» » продължава от миналия брой

Частната собственост и държавата като основни форми на неравенството и насилието

Констатацията за наличието на дълбоко неравенство между хората, довело до разцеплението на две основни класи в обществото – едно богато, привилегировано и образцово малцинство, което води нетрудов, празен живот и е носител на фалшива ценностна система, и една бедна, угнетена, необразована, трудеща се маса, която е творец на обществените блага, води истински живот и е носител на истинска ценностна система, играе важна роля в разсъжденията на Толстой при изграждането на нравствено-философското му учение и принципа за народността при познанието на живота¹. Трябва да се подчертае, че докато до 1881 г. „великият писател на руската земя“ под думата „бедни“ е имал предвид изключително масата бедни селяни, което е намерило отражение в художественото му творчество до това време, то след наблюденията си в Москва от 1881 г. нататък той обръща особено внимание на градската беднотия, концентрирана в отделни райони на големия град, даже в отделни специални домове. Тези непосредствени наблюдения в скоро време прерастват в по същество сериозни емпирико-социологически изследвания, както чрез участието му в преписа на населението на Москва, проведено на 23-25 януари 1882 г., така и след това, по негова лична инициатива. Въз основа на получения емпирически материал Толстой дава покръпено описание на падението на човека в условията на развиващия се капитализъм, който проявява зловещите си тенденции, насочени към деградация на човешката личност в условията на големите градове даже и в общо взето икономически изостанали страни. На фона на това описание на градската беднотия въпросът за социално-икономическото неравенство в обществото се изостря до крайна степен и отвежда автора на „Война и мир“ към проблемите на политическата икономия и по-конкретно, за изясняване на въпроса за причините на бедността изобщо и за пътищата на нейното премахване.

Граф Лев Толстой заявява, че ходът на разсъжденията му за причините на градската бедност го е довел до извода, че тя е „в нашето богатство“², т. е. в натрупаната собственост в ръцете

на едно привилегировано малцинство. С други думи казано, богатството на едно малцинство и бедността на огромната маса на населението не са просто две паралелно съществуващи явления, всяко от тях развиващо се самостоятелно, което, ако беше така, би дало основание да се смята, че бедността би могла да се премахне чрез благотворителни жестове на богатите. Но тъй като не е така, разсъждава Толстой, тъй като именно неравномерното, несправедливото разпределение на богатствата, натрупването на собственост, особено върху средствата за производство – земята и фабриките, в ръцете на едно малцинство на единия полюс на обществото генерира бедността в една или друга степен, достигаща до особено уродливите форми на градската бедност на другия му полюс, то по принцип е невъзможно чрез благотворителни подаяния на богатите (а за капиталистическите общества в наше време това означава – и чрез дейността на държавни институции от рода на различни министерства на социалните грижи, които всъщност са държавнически форми на благотворителни подаяния на богатото привилегировано малцинство спрямо бедните), т. е. чрез връщането им на някаква част от онова, което е ограбено от тях и чрез което именно те са превърнати в бедни, да се унищожи бедността и в частност, градската бедност. Изводът, който логически се налага, е, че премахването на бедността е възможно само чрез премахването на експлоатацията на човек от човека, т. е. чрез премахване на ограбването на плодотворите на труда на мнозинството трудещи се от едно малцинство паразити, а това означава премахване на частната собственост върху средствата за производство, на първо място върху земята и фабриките. Това схващане за причините на бедността и за изводите от тях за нейното премахване е изразено в „Но какво да правим?“, във вид на нравствено самобичуване на яснополянския граф. Ето някои места от тази забележителна книга по повод благотворителната му дейност чрез раздаване на пари на бедняци: „Да, преди да почна да правя добро, аз самият трябваше да изляза извън злото. И 100 хиляди рубли да раздам, пак няма да дойда в това положение, при което да мога да правя добро, защото ще ми останат още 500 хиляди. Само когато не ще имам нищо, аз ще бъда в състояние да направя поне мал-

ко добро. Това, което още в началото ми се стори при вида на гладните и измръзнали хора, че аз съм виновен за това и че така да се живее, както аз съм живял, не бива, не бива и не бива, – единствено в това е истината. Аз искам да направя добро на другите, искам да направя така, че хората да не мръзнат и гладуват, а да живеят така, както им е свойствено като на хора. Аз искам това и виждам, че вследствие на насилия, изнудвания и различни уловки, в които и аз участвам, се отнема от трудещите се необходимостта им и неработещите хора се ползват предостатъчно от труда на другите хора.“³

И по-нататък: „Ако искам да помагам на бедните, т. е. да направя щото бедните да не са вече бедни, аз не бива да произвеждам самите тези бедни. А то, аз давам по свой избор на бедни, отклонили се от пътя на живота, по рубла, по десет, по сто; а за същите тези рубли, които раздавам, аз отнемам по хиляди от хората, които още не са се отклонили от пътя, и по този начин ги правя бедни, че и още ги разврацавам (като им давам подаяния с част от парите, които съм отнел от тях – б. м., Б. Ч.)“⁴

Толстой прави следните изводи за причините на бедността и механизмите на нейното генериране: „И аз почувствувах, че в парите, в самите пари, в тяхното притежаване има нещо мръсно, безнравствено, че самите пари и това, че аз ги имам, е една от главните причини за тези злини, които видях пред себе си.“⁵ „Въпросът на икономическата наука е в следното: каква е причината за това, че едни хора, имащи земя и капитал, могат да поробват тези хора, у които няма земя и капитал? Отговорът, който се представя на здравия смисъл, е този, че това произлиза от парите, които имат свойството да поробват хората. Лишението от земя и от оръдия на труда съставлява именно поробването. На простите хора им изглежда несъмнено, че най-близката причина за поробването на едни хора от други са парите.“⁶

„Повече от половината руски мъжици се заробват за данъци. Очевидно е, че насилието при събирането на данъци – и на глава, и косвени, и поземлени, заплащани на правителството и на неговите помощници, земевладелците, в пари, застава работника да бъде в робство на тези, които вземат парите. Мъжиците отдавна знаят, че с рублата може да се бие по-болезнено, отколкото с тояга.“⁷

Тук идваме до въпроса за това, каква е същността на държавата, която сече монети, печата банкноти и налага разните данъци и налози, т. е. която, в светлината на казаното по-горе, създава средствата за отнемане на земята от селяните и за поробване на трудовите хора в редица случаи даже без да упражнява насилие (но непременно, като най-малкото заплашва с такова!).

„Държавата е основана на насилието“ – това заглавие на един от разделите на глава XVII „Суеверието на държавата“ в „Пътят на живота“ е изказана накратко най-общата и същностна характеристика на държавата. Тя се конкретизира в текста на същия раздел така: „Всяко правителство се поддържа от въоръжени хора, готови със сила да осъществят неговата воля. Тези хора са полицията и главно армията. Армията не е нищо друго, освен сбор от дисциплинирани убийци. Войската е стояла винаги, стои и сега в основата на властта. Когато мислят, че правителството поддържа армия само за отбрана от външни нападения, то забравят, че войската е нужна на правителствата преди всичко за самозащита от своите потиснати и доведени до робско положение поданици.“⁸ Толстой разобличава демагогията на буржоазията, стремяща се да представи многопартийната парламентарна система като изразяваща волята на народа, като справедливо устройство на обществото. Всъщност тя, многопартийната парламентарна система, нито е демокрация, нито е справедлива: „Казват, че държавното устройство е справедливо, защото то е установено с болшинство на гласовете. Но преди всичко това е невярно – държавното устройство е установено не с болшинство на гласовете, а със сила. Но даже ако то и да би било поддържано с болшинство на гласовете, то и това не би го направило справедливо. Не само един човек няма право да се разпорежда с много хора, но и много хора нямат право да се разпореждат с един човек.“⁹

В „Моята вяра“, две години след като започва систематичното изследване на градската бедност, Толстой заявява, че е *дошъл редът за премахването на частната собственост и държавата*: „хората унищожиха робството, унищожиха съсловията, унищожиха оправданите от църквата религиозни наказания, унищожиха осветената от църквата власт на императори, папи и сега започнаха стоящото на дневен ред унищо-

жаване на собствеността и държавата.“¹⁰ За него унищожаването на държавата не е просто едно от многото най-различни исторически събития. Следвайки Бакунин, той му придава особено значение в еволюцията на живота. В „Пътят на живота“, тази Толстоевска съкровищница на човешката мъдрост от различни народи и епохи, е включена следната мисъл:

„Тази промяна, която сега предстои пред човечеството, е преход от животинското състояние към човешкото. Този преход е възможен само при изчезването на държавата.“¹¹

За разлика от Бакунин обаче, според *принципа за ненасилствена съпротива срещу социалното насилие* в социалната му философия, Толстой решително отхвърля всякакви революционни форми на борба срещу държавата от рода например на въоръжено въстание. Тук идваме до интересния въпрос за това какъв е пътят, посочен от Толстой, за активна борба против държавата, за окончателното премахване на това вълпящо на социалното зло и насилие, но да не се отговаря на злото със зло, с мирни средства, без да се упражнява насилие срещу нея и по-специално срещу такива нейни органи като полицията и войската? •

(Следва)

Ст. н. с. / ст.
г. ф. н. Борис Ченгов

БЕЛЕЖКИ

¹ Ср. „Свободна мисъл“, 2008 г., бр.1, с.10.

² Ср. Толстой Л.Н., Но какво да правим? в: Л. Н. Толстой, *Собранные сочинения в 22 томах*, т. XVI, Изд. „Художественная литература“, Москва, 1983г., с. 222.

³ Пак там, с. 227. Ср. също: Л.Н. Толстой, Но какво да правим?, с предговор от А. и В. Черткови, превод на Сава Ничев, в: Л. Н. Толстой, *Съчинения*, Книгоиздателство ИВГ. Игнатов & синовете, основ. 1890 г., София, т. VIII, с. 245.

⁴ Пак там, с. 229; в превода на български посочен в бел. 3 ср. с.247.

⁵ Пак там, с. 231; в превода на български посочен в бел. 3 ср. с. 248.

⁶ Пак там, с. 238; в превода на български, посочен в бел. 3 ср. с. 254-255.

⁷ Пак там, с. 249; в превода на български, посочен в бел. 3 ср. с. 263-264.

⁸ Толстой Л.Н., *Путь жизни*, Изд. „Высшая школа“, Москва, 1993 г., гл. XVII. Суеверието на държавата, с. 259.

⁹ Пак там, с. 266.

¹⁰ Толстой Л.Н., В чем моя вера?, в: „Евангелие Толстого (избранные религиозно-философские произведения Л.Н. Толстого)“, Изд. „Новости“, Москва, 1992 г., с. 336.

¹¹ Толстой Л.Н., *Путь жизни*, Изд. „Высшая школа“, Москва, 1993 г., гл. XVII. Суеверието на държавата, с. 261.

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ:

Невинност и възмездие

или как агент Гоце се затърча с китка цветя към гробовете в Белене

ците в конференцията, малко в диагонал на стоящия отсреща доктор, който бе седнал от лявата страна на Геленрот (отгясно беше Първанов). Дертлиев ме погледна и с едно намигване ме покани да взема гумата. Не се колебах дълго и вдигнах ръка. Водещият ме забеляза и ми я даде, явно вземайки ме за някой от политическите приятели на доктора. Аз придърпах стоящия пред мен микрофон, включих го и казах, обръщайки се към „Гоце“:

– Г-н Първанов, вие предлагате една много неизгодна сделка на нашия Петър Дертлиев.

– Защо? – полюбопитства подпредседателят на БСП.

– Ами, първо, защото докторът не е избивал никога ваши другари, доколкото зная, а си мисля, че всичко за неговия живот ми е известно – били сме с него една година в изолационна килия в Пазарджишкия затвор, а също и на Белене. Така че вашата оферта би следвало да я отправите към фашистите, които са избивали вашите другари, и като я прие-

мат, с тях да си разменяте венци и китки.

В залата настъпи смес от любопитство и смущение, но никои не наруши тишината и аз продължих:

– Второ, на чии гробове ще носите цветя? Те нямат гробове – изядоха ги свинете или са незнайни. – Не трябваше да спирам и да наблюдавам ефекта от изреченото, защото във всеки момент можеха да ми отнемат гумата. – И трето, за да бъдат равнопоставени „двете братски партии“, докторът трябва да ви откъсне главите, да ви реабилитира посмъртно и чак тогава да започне да разнася цветя с вашите наследници и приемници.

Онова, което настъпи в залата след това, съм описал в петата част от моите спомени и то няма да обогати особено дискутираната тук „актуална“ тема. Затова ще се върна към аргументацията на участвалите в последните парламентарни дебати привърженици на режимите преди и след 9 септември 1944 г.

Отговор на „десницата“, „центъра“, „левицата“ и Пантев

Сред убитите през първите три дни след 9.9.1944 г. вестникари, учители, политици, „достойни граждани“, та дори и депутати, генерали и министри, безспорно е имало невинни, но и много виновни, които съобразно „правото“, чиито привърженици декларирате че сте, е следвало да получат наказания за извършените престъпления. Навярно ще ми отговорите, че „тая държава не е оная“. Но невежеството не е аргумент, а манипулацията – още по-малко. Старата държава, както и „новата“, са резултати на държавните преврати от 9.6.1923 г., 19.5.1934 г. и 9.9.1944 г. И двата режима унищожиха свободите на гражданите с репресалии, съобразно ЗЗД и Закона за защита на „народната власт“. И единият, и другият избиваха свои противници без съд и „закон“. Достатъчно е да ви напомня само убийството на най-великия български поет на

XX век, Гео Милев, който сам струва колкото целия ваш „елит“ от III и последно българско царство. Ако убийците на такива като Гео остават ненаказани, мнозина ще си помислят, че всичко е позволено! Вашата позиция, дами и г-да от „десницата“ и „центъра“, ми дава основание да запитам: реабилитирането на окървавения превратаджия проф. Александър Цанков или на военнопредстъпника Богдан Филов не е ли „смердяковщина“?

В случая законът няма онова значение, което му отдават. Защото, както би трябвало да сте се убедили (за съжаление, все още не на собствен гръб), властта винаги може да сътвори каквито си иска закони и да предостави интерпретирането и прилагането им на своите съдии, чиито произвол е гарантиран пак със закон. Със или без него, държавата винаги е била насилие, което се осъществява от нейните репресивни институции и „органи“: административна бюрокрация, армия, спецслужби, полиция, съд и в

добавка – палачи и надзиратели.

Колкото до онези, чиито задници протриват банките в лявата част на парламентарната зала, и техните аргументи, свързани с възмездието, тоест с едно кръвно отмъщение, идентично на престъплението (смърт за смърт или по Мойсейевия закон „Зъб за зъб, око за око!“) ще кажа:

Вие, господа, би трябвало най-добре да знаете, че през 45-годишната диктатура на вашата столетница се извършиха чудовищни престъпления, за които вашите геди и бащи още не са получили отдавна заслуженото възмездие! Тогава те убиха Никола Петков и хиляди неговии последователи и социалдемократи, за които говори г-р Петър Дертлиев, само защото имаха дързостта да бъдат легална ОФ опозиция. Тогава във всеки милиционерски участък и „следствен“ отдел на ДС се подлагаха на средновековни инквизиции десетки хиляди хора. •

(следва)

10 МАРТ 1945

Деца народни има там ...

На 9.9.1944 година една партия идва на власт в името на антифашизма. Всъщност на власт е ОФ, където влизат звенари, земеделци, комунисти и социалдемократи. Всички знаят, че властта е установена от Червената армия и че тя стои зад комунистите.

В началото на 1945 година, 10 март става поредната знаменателна и трагична дата в историята на българското анархистическо движение, спомнянето на която е целта на тази статия.

На тази дата в Княжево се провежда национална конференция на ФАКБ. Основна задача на конференцията е да приеме проектопрограма за дейността на федерацията. В конференцията вземат участие малко повече от 100 делегати. Поради безкрайните обиски, арести, криене на книги и документи, у анархистите не са запазени категорични данни за състава на делегатите и за дневния ред. Спомени са оставили Илия Петканов, Христо Колев Големия, Стоян Цолов. Вероятно има останали и други следи, които засега не са ми известни. Христо Колев Велинов – Малкия е жив участник, тогава ученик. Подготовката

и свикването на конференцията се извършват тайно, но откриването ѝ е обявено публично. Съобщението до властите е, че на конференцията федерацията ще изработи отношението си към Отечествения фронт.

Конференцията се провежда в къщата на Валтер Ликурдо Адриани – анархист, италиански поданик, роден в България. Голяма част от делегатите са бивши затворници, концлагеристи, партизани, нелегални.

По време на изказването на първия делегат в дома нахлуват въоръжени милиционери. Всички са арестувани. В милиционерския участък в Княжево се извършва разпит. Войниците и учениците по-късно са освободени. Христо Велинов помни, че е държан 15 дни. Според някои от участниците, 86 делегати са откарани в Дома на слепите, превърнат във временен следствен затвор. Там ги държат без никакво обяснение. Обявяват 7 дневна гладна стачка в знак на протест срещу неопределеното си положение. Това смущава милиционерите, някои от тях бивши политически затворници.

Комендант на затвора е Стефан Китов, станал по-късно началник на лаге-

ра в Белене. Това, че са лежали преди известно време с Христо Колев Йорданов в Централния затвор, не му пречи да нанесе на последния жесток побой.

В Дома на слепите конференцията продължава при новите условия. Илия Петканов успява да създаде възможност за подаване на листчета между стаите. Вземат се следните решения:

Да продължи издаването на в-к „Работническа мисъл“. За главен редактор е избран Петър Лозанов от Лъджене (Велинград).

За секретар на федерацията е избран Манол Васев.

В Дома на слепите арестуваните престояват 50 денонощия, разпитвани от следователя Марин Гинев. След това без никакво обвинение 65 души, според Илия Петканов или 46, според Христо Колев Йорданов, са изпратени в концлагер край град Дупница до река Джерман. Останалите са освободени.

В лагера вече са възворени няколкостотин души предимно за фашистки деяния. Началник на охраната е Гершанов, управител на лагера – Йордан Нешев, а домакин – Петър Гогов – изпечени биячи-сагисти.

Имал съм щастието да познавам някои от делегатите на конференцията в Княжево. Бях близък приятел с Илия Петканов, Христо Колев Големия, Борислав Менков, Стоян Цолов, Желязко Петков, Ангел Бирников. Познавах баи Стефан Тонев. Толкова ум, толкова човещина, толкова обаяние имаше у всички тях! И срещу тях – Гершанов, Нешев, Гогов. Лилупути бият великани! Кога толкова бързо озвържаха тези хора?

Спомняйки си с омерзение за биячите, аз още не спирам да се учудвам на идеолозите на тези отношения, на създателите на концентрационните лагери! Какъв морал са имали шефът на ДС Руси Христовозов, министърът на вътрешните работи Антон Югов, Цола Драгойчева и сие, които нареждат преследването и унищожаването на хора с различни убеждения, но с които са били заедно в лагери месеци преди това. Колко мръсотия може да се таи в душите на новите функционери на властта, за да предложат на антифашистите-анархисти от величието на Манол Васев, Иван Рачев, Трухчо Трухчев, Стефан Тонев, Илия Петканов, Борислав Менков и гр. да подпишат декларация, че по-

вече няма да се занимават с фашистка дейност! Такава нелепост могат да сътворят само най-достойни ученици на Сталин и Георги Димитров.

Лагерът край река Джерман е първият, в който са задържани антифашисти. С него се слага началото на българския Гулаг. Някои от анархистите са освободени след 3, а по-голямата част след 6 месеца. Представителите на другите партии от ОФ са мълчали гузно.

Разказван ми е следният случай за този лагер. Вечер, връщайки се под строй от работа, групата арестанти анархисти подминава окъсана старица с наръч дърва на гръб. Скоро след това край тях минава файтон с охранена себела жена, облечена в скъпи кожи. От групата се чува глас: „Дотогаз, докато има такива картини, затвори ще има и ние ще бъдем във тях!“ Милиционерът смутен пита: „Ама, чакайте, бе, хора, какви сте вие?“ „Анархисти,“ му отговарят.

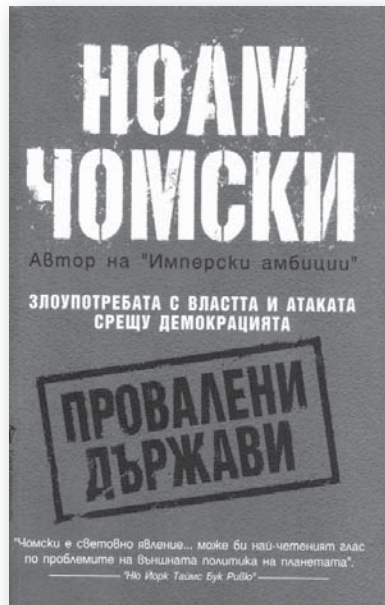
А аз като малко дете слушах едно стихотворение, написано от баща ми, също анархист, което започваше така:

„Деца народни има там, запрени на десети март!“ •

К. Зяпков

Нови книги в книжарниците

Ноам Чомски. *Провалени държави*. Издателство БАРД. 480 страници. Цена 12 лева.

Авторът не се нуждае от представяне, особено за читателите на „Свободна мисъл“. Последната издадена на български език книга продължава с типичния за учения ясен и фактологически подплатен анализ да развенчава митовите за днешния световен „цивилизатор“ – правителството на САЩ – и неговите марионетки.

Ако търсите признаци на умора у Чомски, който тази година навършва 80, няма да ги намерите в тази книга. •

Ричард Докинс. *Делюзията Бог*. Издателство Изток Запад. 492 страници. Цена 19 лева.

Авторът е познат на българските читатели с издадената на български своя теория за еволюцията, озаглавена „Себичният ген“, писана преди повече от 30 години. В последната си творба, ученият и изявен пропагандатор на атеизма представя аргументирано своята теза, че не бива да гледаме на религията като на безобидна безсмислица, а като на опасна, убийствена безсмислица, която раздухва вражда между хората на основата единствено на различията и наследените традиции.

От излизането си през 2006 година досега книгата е продадена в над 1,5 милиона екземпляра по света. •

Илия Троянов. *Светът е голям и спасение дебне отвсякъде*. Издателство Сиела. 232 страници. Цена 10 лева. *Събирачът на светове*. 480 страници. Цена 15 лева.

Все още могат да се намерят в книжарниците издадените в края на миналата година два романа на Илия Троянов, който наскоро засне в България с екип на ZDF филма „Напред, но нека никога не забравяме“ за репресиите на държавна сигурност. Книгите са с еднакво оформление и под един и същ надслов на автора. „Светът е голям...“ е разказ за хората, които търсят свое място в света, докато „Събирачът...“ е за човека, търсец място на световите в себе си. •

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“
Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

АНАРХО РАДИО ПРОГРАМА ДИВЕРСИЯ В ЕФИРА

Денонощието има само 24 часа. Искате ги всичките. Малкото предаване става голяма програма. След като повече от година разкъсваше ефирната радиоскука в съботния следобед, екипът на предаването реши да прави 24-часова програма в Интернет. Можете да слушате пробното излъчване на адрес:

<http://a-bg.net/dve.m3u>

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага следните заглавия на анархистка литература на достъпни цени:

КНИГИ:

1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв.
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв.
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв.
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв.
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв.
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв.
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв.
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв.
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв.
10. Антиистория славянобългарска – Г. Константинов	1 лв.
11. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв.
12. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв.
13. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв.
14. Нечути песни – Кръстьо Г. Хаджиев	3,50 лв.
15. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв.
16. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв.
17. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв.
18. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв.
19. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв.
20. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв.
21. Къде са преминали моите 80 години – Иван Дрънгов	2 лв.
22. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв.
23. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв.
24. Одисеята на един анархист – Славейко Павлов	4 лв.
25. Агски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв.
26. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв.
27. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв.
28. Спомени – Стоян Цолов	5 лв.

БРОШУРИ:

1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв.
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв.
3. Що е анархизъм?	0,50 лв.
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	0,50 лв.
5. За общината	0,50 лв.
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв.
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв.
8. Килифарево народно въстание и килифарева чета	1 лв.

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славеиков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.

АНАРХОКАЛЕНДАР

Народ, който на злото не оказва съпротива, сам се затрива.

- На 02.03.1921 г. кронцагските матроси въстават срещу болшевишката власт.
- На 03.03.1756 г. е роден английският философ и предтеча на анархизма Уилям Годуин.
- На 03.03.1924 г. в Хасковския затвор е убит от надзирателите анархистът Жеко Гергинов.
- На 10.03.1945 г. са арестувани всички делегати на конференцията на ФАКБ в софийския квартал Княжево, след което повечето от тях са въдворени в ТВО край Дупница.
- На 10.03.1981 г. в Хасково почина анархистът Делчо Василев Демирев.
- На 11.03.1999 г. в София почина анархистът Стоян Иванов Цолов, участник в Испанската гражданска война, политически затворник преди и след 9 септември.
- На 12.03.1958 г. в Сливенския затвор от ДС е отровен анархистът Манол Васев (Йордан Бърлаков).
- На 15.03.1830 г. е роден анархистът и известен географ Елизе Реклю.
- На 18.03.1871 г. е обявена Парижката комуна.
- На 18.03.1947 г. в София почина Михаил Герджиков.
- На 20.03.1925 г. край град Елена, в сражение с полицията загина анархистът Димитър Стойчев Цонева.
- На 23.03.1954 г. край Павел Баня, в сражение с милицията и армията е убит анархистът Христо Димитров Несторов.
- На 24.03.1902 г. в град Плевен е роден писателят анархист Борис Шивачев.
- На 26.03.1923 г. в Ямбол държавата извършва клане на анархисти, като в двора на казармите са разстреляни с картечница 22-ма души, между които две деца – едно на 16 години и едно на 14 години.

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Георги Христов, Австралия	115 лева
2. Желязко Грънчаров, Австралия	115 лева
3. Георги Калчев, Варна	30 лева
4. Станчо Кърпаров, село Бъта	12 лева
5. Костагин Зяпков, Пазарджик	20 лева
6. Желязко Петков, село Бяло поле	20 лева
7. Калин Начев, София	10 лева
8. Симеон Павлечев, село Вуково	10 лева

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (ИВАН):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б О Б Б А Д, К Л О Н П Е Р Н И К
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! *Ръкописи не се рецензират и не се връщат!*

сайт на ФАБ: www.a-bg.net
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефони за връзка с ФАБ

0884 699 743 0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор **А. Ванчев**
предпечатна подготовка „Свободна мисъл“
печат „Унискорп“ ООД

АБОНАМЕНТ 2008

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ ВЪВ ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв.; за 6 месеца – 3,00 лв.; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

